

1 ud af 5 danskere i job halter bagefter med pensionen

Selvom job og pensionsopsparing ofte hænger uløseligt sammen, er det ikke tilfældet for en stor gruppe danskere. For mange, der hver dag står op og går på arbejde – enten som lønmodtagere eller selvstændige – får ikke lagt ret meget til side til pensionen.

Faktisk sparer 12 pct. af dem, der er i arbejde, hverken op til pensionen gennem en arbejdsmarkedspension eller en individuel pensionsordning, viser en analyse fra ATP. Reelt kan der være endnu flere, der ikke sparer ret meget op, fordi alle, der blot har indbetalt 1 krone, tæller som pensionsindbetaler.

Lønmodtagere, der ikke lægger noget videre til side, er ofte ikke omfattet af en overenskomst. Derfor er det vigtigt, at de får sparet op gennem en individuel pensionsordning. Men tallene i tabel 1 viser, at det er de færreste, der får det gjort.

Hele 68 pct. af de selvstændige og 17 pct. af lønmodtagerne i aldersgruppen 18-64 år indbetaler således mindre end 5 pct. af deres indkomst til pension. En sats, der ligger langt under det, som ofte er aftalt på LO og DA området.

”Får man ikke sparet op via sin ansættelse, stiller det større krav til, at man sparer op ved siden af. Sker det ikke, vil man

Tabel 1: Forskellige mål for indbetalinger til pension – 18-64 år – 2015

(Pct.)	Indbetaler slet ikke til pension	Indbetaler ikke til søjle 2 eller 3	ATP indbetalingerne er størst	Indbetaler < 5 pct. af erhvervsindkomsten	Indbetaler < 5 pct. af bruttoindkomsten
Alle	13	32	25	42	46
Beskæftigede	3	12	11	20	22
- Selvstændig	41	49	15	68	70
- Lønmodtager	0	10	11	17	19
Andre	35	73	65	88	94

Note: Sådan fordeler indbetalingerne sig blandt selvstændige og lønmodtagere i alderen 18-64 år. Søjle 2 refererer til arbejdsmarkedspensioner, mens søjle 3 er individuelle, frivillige ordninger. Kilde Danmarks Statistik og egne beregninger 2017.

stå til at få en væsentlig mindre indkomst, når man går på pension”, siger Michael Jørgensen, analysechef i ATP.

Selvstændige bruger overskuddet i forretningen

Blandt de selvstændige er der mange, der har en udfordring med at få lagt penge til side til alderdommen. Det kan der dog være gode grunde til. Nogle vælger at bruge overskuddet til at få deres forretning til at vokse, mens andre regner med at kunne sælge det hele en dag og derigennem få en fornuftig pensionsopsparing til rådighed.

Ifølge Michael Jørgensen skal man dog

være varsom med at lægge alle æg i samme kurv.

”Uanset om man investerer for at bygge sin virksomhed op, eller man planlægger at sælge, kræver det, at man rent faktisk har muligheden for at realisere værdien af sin virksomhed, når man når pensionsalderen. Analyser viser, at det har nogle selvstændige svært ved. Og så oplever de i stedet, at de må fortsætte med at arbejde længere end planlagt eller acceptere en større indkomstnedgang ved overgangen til pension”, siger Michael Jørgensen.

Ifølge ATP's opgørelse indbetaler 41 pct. af de selvstændige slet ikke til pension, ►

og for 15 pct., af dem der indbetaler, udgør bidraget til ATP den største pensionsopsparring.

For lønmodtagerne er det 10 pct., der ikke sparer op gennem hverken en arbejdsmarkedspension eller en individuel ordning. Tallene viser samtidig, at ingen lønmodtagere slet intet sparer op, hvilket skyldes, at alle lønmodtagere sparer op via ATP.

Overenskomster sikrer opsparring

For mange danskere, der står uden for arbejdsmarkedet, er det naturligt, at indbetalingerne til pension er lave eller helt fraværende.

Figur 1 viser et overblik over andelen af 18-64 årige danskere, der ikke indbetaler til arbejdsmarkedspensioner eller individuelle ordninger. Her fremgår det også, at mange af dem, der ikke indbetaler, er enten studerende, kontanthjælpsmodtagere, førtidspensionister eller efterlønsmodtagere.

Sådan fungerer det danske pensionssystem

I Danmark har vi et klassisk 3-søjle-pensionssystem:

Søjle 1 sørger for grundindkomsten og tjener som en beskyttelse mod "fattigdom". ATP, folkepensionen, ældrecheck og boligydelse udgør den primære indkomst i søjle 1.

Søjle 2 sørger for en tilfredsstillende dækningsgrad i forholdet mellem indkomsten som erhvervsaktiv og indkomsten som pensionist. Består af arbejdsmarkedspensioner, som i høj grad er aftalt via overenskomster og nogle gange via firmaordninger. Arbejdsmarkedspensionerne er obligatoriske for de fleste lønmodtagere, og minimumsprocenten for indbetaling ligger ofte også fast.

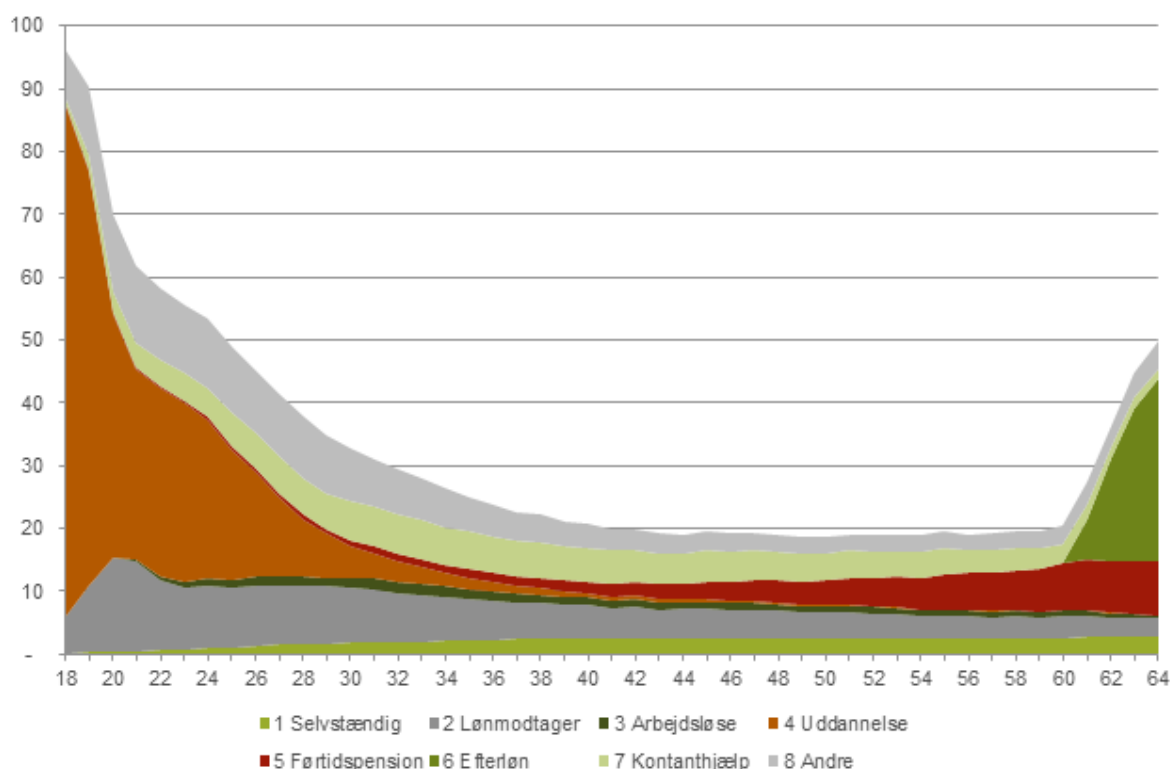
Søjle 3 giver mulighed for en individuel fleksibilitet, som eksempelvis kan bruges, hvis man ikke er omfattet af en arbejdsmarkedspension i søjle 2, eller man ønsker supplerende pensionsordninger. Består primært af individuelle ordninger, som man kan tegne i et pengeinstitut eller hos et pensionselskab.

Men med en andel på 20 pct., af de beskæftigede, der indbetaler mindre end 5 pct. (tabel 1) af sin erhvervsindkomst til pension, er det en væsentlig del af danskere, der er i job, der kan forventes at skulle klare hverdagen som pensi-

onist på et langt lavere budget, end de er vant til.

Ifølge Michael Jørgensen er organisationen på arbejdsmarkedet afgørende i kapløbet om at opnå tilstrækkelige

Figur 1: Andelen af danskerne i alderen 18-64 år, der ikke indbetaler til en arbejdsmarkedspension eller en individuel ordning - 2015



Note: Tilknytningen til arbejdsmarkedet er opgjort efter primær indkomstkilde i året. Kilde Danmarks Statistik og egne beregninger 2015.

pensionsopsparinger, hvor målet er, at færrest muligt sakker bagud. Her spiller de overenskomstbestemte arbejdsmarkedspensioner en vigtig rolle for, at lønmodtagerne får sparet passende op, og udbredelsen af netop arbejdsmarkedspensionerne siden 1980'erne er formentlig en af de største velfærdssucceser i Danmark.

”Men hvis man år efter år er beskæfti-

get inden for områder, hvor arbejdsmarkedspensioner ikke er overenskomstbestemt, så er det særlig vigtigt at sørge for at spare op i en individuel ordning, hvis man vil undgå en stor indkomstnedgang, når man når pensionsalderen. Det er særlig vigtigt for de unge, fordi det slår ekstra hårdt igennem på pensionen, hvis man ikke indbetaler tidligt i sin arbejdskarriere på grund af renters-renteeffekten”, siger Michael Jørgensen.

Sparer du nok op?

Søndag den 29. oktober er Pensionsdagen, hvor ATP og resten af pensionsbranchen opfordrer danskerne til at bruge den ekstra time i døgnet på at få overblik over egen pension på Pensionsinfo.dk.